

§ 364

Lunds kommuns förvaltade stiftelser - Katedralskolan

Dnr KS 2013/0905

Sammanfattning

Lunds kommun förvaltar ett stort antal stiftelser med små kapitalbelopp som riskerar att ätas upp av registerhållningsavgiften för det fall de registreras. För att undvika detta och för att åstadkomma ändamålsenliga stiftelser föreslår kommunkontoret sammanslagning av små stiftelser till större respektive avveckling av små stiftelser genom att förbruka kvarvarande kapital i enlighet med stiftelsens ändamål.

Beslutsunderlag

PWC, Lunds kommuns förvaltade stiftelser 2012, PM avseende utförd granskning.

Kommunstyrelsens beslut den 4 september 2013, § 266.

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 8 november 2013.

Kommunstyrelsen beslutar

att ändra ändamålsföreskriften för Stiftelsen Sture Ljungdahls premiefond till följande lydelse: ”9/10 av avkastningen utdelas årligen som ett eller flera stipendier till därav förtjänta elever vid Katedralskolan i Lund. Den elev som en gång erhållit något av dessa stipendier får behålla det, så länge han eller hon tillhör skolan, såvida han eller hon fortfarande gör sig förtjänt därav.”, att ändra ändamålsföreskrifterna för övriga stiftelser i bilaga 1 till kommunkontorets tjänsteskrivelse på så sätt att kapitalet överförs till Stiftelsen Sture Ljungdahls premiefond (dvs. lägga samman stiftelserna i bilaga 1) samt att uppdra åt kommunkontoret att hos Kammarkollegiet ansöka om tillstånd till denna permutation.

att ändra ändamålsföreskrifterna för stiftelserna i bilaga 2 till kommunkontorets tjänsteskrivelse (förutom Stiftelsen Lektor Anders Uppgrens stipendiefond) på så sätt att kapitalet överförs till Stiftelsen Lektor Anders Uppgrens stipendiefond (dvs. lägga samman stiftelserna i bilaga 2) samt att uppdra åt kommunkontoret att hos Kammarkollegiet ansöka om tillstånd till denna permutation.

att – för det fall ansökan om sammanläggning avslås av Kammarkollegiet – avveckla stiftelserna i bilagorna 1 och 2 till kommunkontorets tjänsteskrivelse (utom Stiftelsen Sture Ljungdahls premiefond, Stiftelsen Hulda och Harald Bruces stipendiefond och Stiftelsen Hans Collins stipendiefond) genom att förbruka stiftelsernas tillgångar för det ändamål vartill de är bestämda eller för ett ändamål som så nära som möjligt motsvarar detta samt att uppdra åt kommunkontoret att hos Länsstyrelsen ansöka om tillstånd till avvecklingen.

att avveckla stiftelserna i bilaga 3 till kommunkontorets tjänsteskrivelse genom att förbruka stiftelsernas tillgångar för det ändamål vartill de är bestämda eller

för ett ändamål som så nära som möjligt motsvarar detta samt att uppdra åt kommunkontoret att hos Länsstyrelsen ansöka om tillstånd till avvecklingen

att befullmäktiga budgetchefen Magdalena Titze att vara ombud vid permutationsansökningarna till Kammarkollegiet och vid ansökningarna om tillstånd till avveckling till Länsstyrelsen och hon har rätt att justera ansökningarna under handläggningens gång.

att avveckla stiftelserna i bilaga 5 till kommunkontorets tjänsteskrivelse genom förbrukande av tillgångarna för det ändamål medlen brukar användas till eller i andra hand till något som kommer Katedralskolans elever till nytta.

Beslut expedieras till:

Kommunkontoret, ekonomiavdelningen
Akten

Lunds kommuns förvaltade stiftelser - Katedralskolan

Dnr KS 2013/0905

Sammanfattning

Lunds kommun förvaltar ett stort antal stiftelser med små kapitalbelopp som riskerar att ätas upp av registerhållningsavgiften för det fall de registreras. För att undvika detta och för att åstadkomma ändamålsenliga stiftelser föreslår kommunkontoret sammanslagning av små stiftelser till större respektive avveckling av små stiftelser genom att förbruka kvarvarande kapital i enlighet med stiftelsens ändamål. Denna tjänsteskrivelse behandlar 97 stiftelser som riktar sig till Katedralskolan. Föreslagen åtgärd är sammanslagning i 49 fall och avveckling i 42 fall. De 6 resterande stiftelserna föreslås kvarvara i nuvarande form.

Beslutsunderlag

PWC, Lunds kommuns förvaltade stiftelser 2012, PM avseende utförd granskning.

Kommunstyrelsens beslut den 4 september 2013, § 266.

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 8 november 2013.

Barnkonsekvensanalys

Då medel i Katedralskolans stiftelser till övervägande del är riktade till barn/ungdomar är det positivt att stiftelsernas medel delas ut istället för att konsumeras av avgifter.

Ärendet

Bakgrund

Lunds kommun förvaltar 166 stiftelser varav 97 avser stipendier/premier på Katedralskolan. Efter en lagändring som trädde i kraft den 1 januari 2010 ska samtliga stiftelser vara registrerade enligt 10 kap. 1 § stiftelselagen (1994:1220). För mindre stiftelser (med tillgångar understigande tio basbelopp), vilka tidigare inte behövt vara registrerade, gäller de gamla bestämmelserna om registrering fram till utgången av år 2015. För registrerade stiftelser tas en registerhållningsavgift ut. För stiftelser vars tillgångar vid utgången av föregående räkenskapsår uppgick till 1,5 miljoner kr är avgiften 425 kr (för dessa stiftelser betalas även en årlig tillsynsavgift på 400 kr) och för övriga stiftelser är avgiften

200 kr. I samband med 2012 års revision av stiftelserna konstaterade revisorerna bland annat att: ”Lunds kommun förvaltar ett flertal stiftelser med litet eller mycket litet eget kapital. En registrering av dessa stiftelser innebär att enbart den årliga registreringsavgiften skulle föranleda att stiftelsens egna kapital förbrukas inom något eller några års tid. Vår rekommendation är att fram till dess att övergångstiden löper ut se över vilka stiftelser som kan avvecklas och därigenom förbruka stiftelsens tillgångar för det ändamål vartill de är bestämda eller ett närliggande ändamål som kan godtas av Länsstyrelsen.” Med anledning härav uppdrog kommunstyrelsen i september 2013 åt kommunkontoret att se över vilka stiftelser som kan avvecklas enligt revisorernas rekommendation.

Härefter har kommunkontoret (ekonomiavdelningen och administrativa avdelningen) gjort en översyn av de stiftelser som Lunds kommun förvaltar. I denna tjänsteskrivelse redovisas de 97 stiftelser som riktar sig mot Katedralskolan. Samråd har skett med Katedralskolans ledning. Kommunkontoret avser att återkomma beträffande övriga stiftelser.

Regelverk och praxis

De alternativ som finns för stiftelserna är:

1. Sammanläggning
2. Avveckling
3. Kvarvarande

Sammanläggning

Frågor om sammanläggning genom ändring av föreskrifter i stiftelseförordnandet, s.k. permutation, hanteras av Kammarkollegiet. I formellt hänseende innebär bestämmelserna att det alltid är stiftelsens styrelse eller förvaltare som beslutar om ändring av föreskrifterna. Ett sådant beslut får dock inte tillämpas innan Kammarkollegiet har gett sitt tillstånd till det (6 kap. 1 § stiftelselagen). Föreskrifter avseende stiftelsens ändamål får i vissa fall ändras på grund av ändrade förhållanden och får även ändras om det finns synnerliga skäl. Enligt Kammarkollegiets praxis krävs mycket likartade syften för att sammanläggning av stiftelser ska godkännas. Enligt uppgift från Kammarkollegiet är exempel på skillnader i ändamål som omöjliggör sammanläggning:

- samma ändamål men i skilda geografiska områden,
- ämnespremium inom samma skola men i olika ämnen,
- stiftelser för behövande i samma geografiska område där en stiftelse är inriktad mot äldre och en mot barn.

När det gäller förutsättning för långsiktig varaktighet finns riktmärket att totalt kapital i den nya stiftelsen bör uppgå till runt 1 miljon kronor för att sammanläggning ska anses lämplig.

Avveckling

Genom lagändringarna år 2010 så mildrades kraven för att avveckling av en stiftelse ska vara möjlig och enligt nu gällande regler (6 kap. 5 § stiftelselagen) får stiftelsens styrelse eller förvaltare besluta om att

förbruka stiftelsens tillgångar för det ändamål vartill de är bestämda eller för ett ändamål som så nära som möjligt motsvarar detta, om

- stiftelsen bildades för mer än 20 år sedan,
- stiftelsen inte har kunnat främja sitt ändamål under de senaste fem åren,
- stiftelsens kapital (vid utgången av de tre senaste räkenskapsåren) varit mindre än tio prisbasbelopp (445 000 kr år 2013), samt
- stiftelsen saknar skulder.

För att ett sådant beslut ska få verkställas krävs beslut av Länsstyrelsen. Enligt uppgift från Länsstyrelsen är det deras praxis att anse att en stiftelse inte kan främja sitt syfte på ett meningsfullt sätt om den årliga nettoavkastningen (efter avgifter och administrationskostnader) understiger 4 000 kr. Detta är en ungefärlig gräns och kan variera något beroende på stiftelsens ändamål.

Föreslagna åtgärder

Ett önskemål från Katedralskolans ledning, som bereder ärenden om utdelning från stiftelserna, har varit att möjligheter för sammanläggning ska undersökas i första hand och att avveckling endast ska genomföras i de fall då sammanläggning inte lämpar sig. De har anfört dels att stipendieverksamheten får bättre varaktighet genom att kapitalet kvarstår, dels att det innebär administrativa svårigheter att under kort tid dela ut oproportionerligt stora belopp, vilket skulle bli fallet om för många stiftelser avvecklas samtidigt. Ett sådant synsätt står väl i överensstämmelse med förarbetena till stiftelselagen. I samband med lagändringen år 2010 angavs i specialmotiveringen till 6 kap. 5 § att styrelsen eller förvaltaren inte är skyldiga att fatta beslut om förbrukning av stiftelsens tillgångar så snart förutsättningar för ett sådant beslut föreligger. ”Styrelsen eller förvaltaren bör först försöka hitta någon annan lösning än den som anvisas i paragrafen. Innan ett beslut om förbrukning fattas, bör styrelsen eller förvaltaren undersöka om en ändring av en eller flera föreskrifter i stiftelseförordnandet enligt 6 kap. skulle vara tillräckligt för att råda bot på problemet” (prop. 2008/09:84 s. 96).

Sammanläggning

Efter genomgång av Katedralskolans stiftelser görs bedömningen att två grupper av stiftelser har så pass likartade syften samt omfattar ett tillräckligt kapital för att sammanläggning skulle kunna komma ifråga (bilaga 1 och bilaga 2). Avgiften för prövning av en permutationsansökan är i aktuella fall 12 700 kr vardera.

Inom den första gruppen har samtliga stiftelser som ändamål att premiera goda generella studieprestationer i huvudsak utan krav på färdigheter i ett specifikt ämne, socioekonomisk nivå eller dylikt. Dessa stiftelser är 20 till antalet, skulle vid sammanläggning få ett totalt kapital på 1 284 268 kr och återfinns i bilaga 1. Sammanläggning föreslås ske genom att övriga stiftelser läggs till Sture Jungdahls premiefond.

Ändamålsbestämmelserna med nuvarande lydelse: ”Av årsräntan utdelas ett stipendium på 100 kr till elev i gymnasiets första ring vid Katedralskolan i Lund. Ränta överstigande nämnda 100 kr läggs till kapitalet så att mindre stipendier à 25 kr också kan utdelas. Den elev som

2013-11-08

en gång erhållit någon av dessa stipendier får behålla den, så länge han tillhör skolan, såvida han fortfarande gör sig förtjänt därav” bör ändras bl.a. då beloppen är otidsenliga. Som ny lydelse föreslås: ” 9/10 av avkastningen utdelas årligen som ett eller flera stipendier till därav förtjänta elever vid Katedralskolan i Lund. Den elev som en gång erhållit något av dessa stipendier får behålla det, så länge han eller hon tillhör skolan, såvida han eller hon fortfarande gör sig förtjänt därav.”

Inom den andra gruppen har samtliga stiftelser som ändamål att stötta elever som är behövande, i den mening att de kommer från familjer med knappa ekonomiska resurser. Stiftelserna innehåller också krav på ett visst mått av flit eller prestation. Dessa stiftelser är 29 till antalet, skulle vid sammanläggning få ett totalt kapital på 514 394 kr och återfinns i bilaga 2. Sammanläggning föreslås ske genom att övriga stiftelser läggs till Lektor Anders Uppgrens stipendiefond.

Om Kammarkollegiet beviljar sammanläggning eller inte är en bedömningsfråga. Vid underhandskontakt med Kammarkollegiet har besked lämnats att en sammanläggning av stiftelserna i den andra gruppen kan bli svår att få igenom. Då man inte på förhand vet om de föreslagna sammanläggningarna kommer att godtas, föreslås att kommunstyrelsen uppdrar åt kommunkontoret att, i händelse av avslagen sammanläggningsansökan, hos Länsstyrelsen ansöka om tillstånd till avveckling av de stiftelser för vilka sammanläggning ej godkänts utom beträffande Sture Ljungdahls premiefond, Hulda och Harald Bruces stipendiefond och Hans Collins stipendiefond, vilka samtliga bedöms vara tillräckligt stora för att kunna främja sina respektive ändamål.

Avveckling

För resterande stiftelser föreslås i de flesta fall avveckling. I bilaga 3 återfinns 38 stiftelser. Beträffande dessa har förhandsutlåtande inhämtats från Länsstyrelsen, som inte funnit några hinder för avveckling.

Beträffande fyra stiftelser, som återfinns i bilaga 5, finns emellertid komplikationen att någon stiftelseurkund inte kan återfinnas.

Länsstyrelsen kan inte lämna tillstånd till ett beslut om avveckling i dessa fall. Något formellt helt korrekt sätt att hantera denna situation torde inte finnas och kommunkontoret föreslår att kommunstyrelsen beträffande dessa stiftelser beslutar om avveckling genom förbrukande av tillgångarna för det ändamål medlen brukar användas till eller i andra hand till något som kommer Katedralskolans elever till nytta.

Kvarvarande

De resterande stiftelserna, vilka bedöms vara tillräckligt stora för att varaktigt kunna främja sina respektive ändamål, föreslås kvarvara. Dessa är sex till antalet och återfinns i bilaga 4. För dessa stiftelser krävs inget beslut. Samtliga måste dock framgent vara registrerade i stiftelseregistret.

Kommunkontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

- att ändra ändamålsföreskriften för Stiftelsen Sture Ljungdahls premiefond till följande lydelse: ”9/10 av avkastningen utdelas årligen som ett eller flera stipendier till därav förtjänta elever vid Katedralskolan i Lund. Den elev som en gång erhållit något av dessa stipendier får behålla det, så länge han eller hon tillhör skolan, såvida han eller hon fortfarande gör sig förtjänt därav.”, att ändra ändamålsföreskrifterna för övriga stiftelser i bilaga 1 på så sätt att kapitalet överförs till Stiftelsen Sture Ljungdahls premiefond (dvs. lägga samman stiftelserna i bilaga 1) samt att uppdra åt kommunkontoret att hos Kammarkollegiet ansöka om tillstånd till denna permutation.
- att ändra ändamålsföreskrifterna för stiftelserna i bilaga 2 (förutom Stiftelsen Lektor Anders Uppgrens stipendiefond) på så sätt att kapitalet överförs till Stiftelsen Lektor Anders Uppgrens stipendiefond (dvs. lägga samman stiftelserna i bilaga 2) samt att uppdra åt kommunkontoret att hos Kammarkollegiet ansöka om tillstånd till denna permutation.
- att – för det fall ansökan om sammanläggning avslås av Kammarkollegiet – avveckla stiftelserna i bilagorna 1 och 2 (utom Stiftelsen Sture Ljungdahls premiefond, Stiftelsen Hulda och Harald Bruces stipendiefond och Stiftelsen Hans Collins stipendiefond) genom att förbruka stiftelsernas tillgångar för det ändamål vartill de är bestämda eller för ett ändamål som så nära som möjligt motsvarar detta samt att uppdra åt kommunkontoret att hos Länsstyrelsen ansöka om tillstånd till avvecklingen.
- att avveckla stiftelserna i bilaga 3 genom att förbruka stiftelsernas tillgångar för det ändamål vartill de är bestämda eller för ett ändamål som så nära som möjligt motsvarar detta samt att uppdra åt kommunkontoret att hos Länsstyrelsen ansöka om tillstånd till avvecklingen
- att befullmäktiga budgetchefen Magdalena Titze att vara ombud vid permutationsansökningarna till Kammarkollegiet och vid ansökningarna om tillstånd till avveckling till Länsstyrelsen och hon har rätt att justera ansökningarna under handläggningens gång.
- att avveckla stiftelserna i bilaga 5 genom förbrukande av tillgångarna för det ändamål medlen brukar användas till eller i andra hand till något som kommer Katedralskolans elever till nytta.

Anette Henriksson
Kommundirektör

Henrik Weimarsson
Ekonomidirektör

Bilaga 1

Stiftelser till förmån för förtjänta elever. Sammanläggning föreslås genom att övriga stiftelser läggs samman med Sture Ljungdahls premiefond.

(Stiftelsenummer, namn och stiftelsens kapital den 31 december 2012)

407	C O Borgs stipendiefond	3 440
414	För Lundensares i Sthlm stip fond	3 667
425	F Hanssons stipendiefond	34 008
426	Hanssons o Persdotters premiefond	88 555
429	Jubileumsfonden	50 004
432	B Kallenbergs stipendiefond	6 411
434	A J A Killanders premiefond	2 831
444	M K Löwgrens premiefond	4 520
445	H Melanders premifond	5 374
446	Moteliinska stipendiefonden	2 745
455	M Rosenkrantz stipendiefond	12 019
457	Doktor A Sandbergs fond	16 227
458	Schlyterska stipendiefonden	9 024
465	Tacksam faders premiefond	1 627
472	E Wighs stipendiefond	2 983
473	W Wulffs premiefond	4 146
482	1907 års studenters stipendiefond	4 006
490	Å Gunnarssons stipendiefond	39 327
438	S Ljungdahls premiefond	813 351
498	Hulda och Harald Bruces stipendiefond	180 003
	Summa:	1 284 268

2013-11-08

Bilaga 2

Stiftelser till förmån för behövande elever. Sammanläggning föreslås genom att övriga stiftelser läggs samman med Anders Uppgrens stipendiefond.

(Stiftelsenummer, namn och stiftelsens kapital den 31 december 2012)

403	C Beck-Friis stipendiefond	5 695
404	C G Berglings stipendiefond	3 937
405	G Billings stipendiefond	3 872
410	N Dallbys stipendiefond	7 847
413	F Fredricssons stipendiefond	3 348
415	O Ohlssons Gaddes stipendiefond	4 360
417	A Gellerstedts stipendiefond	4 956
419	Gyllenkrokska gml stipendiefonden	8 839
421	Hallander Larssons stipendiefond	19 955
422	Hammars stipendiefond	16 987
423	D Hanssons stipendiefond	8 993
428	O L Hylanders premiefond	3 482
435	H Lauritzens stipendiefond	19 327
436	H & M Linds donationsfond	27 747
440	N Lundborgs stipendiefond	5 349
441	Lundegrenska donationsfonden	3 514
442	Lunds sparbanks stipendiefond	17 004
460	Skarstedtska premiefonden	1 472
462	A Sommeliis stipendiefond	8 996
463	Rektor Sommeliis stipendiefond	7 573
464	P J Sörenssons stipendiefond	7 925
468	R Tonérhjelms stipendiefond	3 885
469	Anders Uppgrens stipendiefond	15 164
471	K W Widegrens understödsfond	23 640
474	M Åbergs stipendiefond	40 305
475	L A Åkerlunds stip fond nr 1	2 140
481	1920 års lärjungefond	8 741
409	H Collins stipendiefond	213 231
459	Anders Sjögrens fond	16 110
	Summa:	514 394

2013-11-08

Bilaga 3

Stiftelser som föreslås avvecklas

(Stiftelsenummer, namn och stiftelsens kapital den 31 december 2012)

401	C P Ahlgrens stipendiefond	12 137
402	G A Albins stipendiefond	37 799
408	E Bromans premiefond	9 754
412	Lektor G Forsströms premiefond	2 348
416	J O Gamstorps premiefond	12 069
418	L Glimbergs stipendiefond	23 298
420	Gyllenkrokska nya stipendiefonden	4 740
424	E Hanssons stipendiefond	1 880
427	T Hjelmqvists premiefond	7 540
430	Jönssonska musikfonden	4 180
431	Jönssons stipendiefond	8 443
433	Katedralsskol konstför premiefond	2 864
437	J Lindgrens stipendiefond	9 940
439	Lundbergiska stipendiefonden	23 151
443	Lärarnas stipendiefond	63 883
447	H Ohlssons stipendiefond	26 728
448	J Palmgrens stipendiefond	2 997
449	Lektor A Peterssons premiefond	1 999
451	Petrénska premiefonden	3 790
454	A Rosenkrantz stipendiefond	12 019
456	H Runnerströms stipendiefond	6 024
461	Sommarska stipendiefonden	1 818
466	Major J G Thulins premiefond	2 934
467	Torna o Bara häraders stip fond	3 276
470	B Walbergs premiefond	3 152
476	L A Åkerlunds stip fond nr 2	1 362
478	1880 års stud kamraters premiefond	13 710
479	1885 års studenters minnesfond	23 224
480	1913 års studenters jubileumsfond	24 367
484	1963 års musikpremium	3 096
486	N & E Perssons stipendiefond	14 622
487	A Wennings stipendiefond	14 652
488	Rektor Bjerres premiefond	14 400
492	S Hövdéns donationsfond	46 719
493	B Lignells premiefond	17 012
406	KG & J Björblings stipendiefond	38 079
494	Stift. Katedralskolans studieresefond	27 462
497	Nils Leijons mors minnesfond	21 023
	Summa:	548 491

Bilaga 4

Stiftelser som föreslås kvarvara

(Stiftelsenummer, namn och stiftelsens kapital per den 31 december 2012)

450	V Petréns stipendiefond	248 967
485	Lektor G Göranssons premiefond	193 756
489	J Tandbergs premiefond	122 599
491	N & A Jönssons stipendiefond	706 349
495	N Almbergs stipendiefond	3 200 742
496	Löningsjordar f rektor vid Katedralsk.	648 579
	Summa:	5 120 992

Bilaga 5

Stiftelser som saknar urkund

(stiftelsenummer, namn och stiftelsens kapital den 31 december 2012)

411	Dekorationsfonden	21 638
452	Rektors löningsfond	1 571
453	Rektors nya löningsfond	7 886
477	Åltorps jordfond	2 400
	Summa:	33 495